

Οι 4 σκληρές αλήθειες που κάποιος μας κρύβουν*

(για την ιστορία... το άρθρο γράφτηκε το 2003)

Δρ Μάνος Δανέζης

Επίκουρος καθηγητής Αστροφυσικής

Τμήμα Φυσικής ΕΚΠΑ

Όπως όλοι έχουμε διαπιστώσει η ελληνική κοινωνία, εδώ και αρκετά χρόνια, βρίσκεται χαμένη στα νήματα μιας κοινωνικοπολιτικής κρίσης ταυτότητας. Η κρίση αυτή θα πάρει στο μέλλον δραματικές διαστάσεις αν οι ελληνικές ηγεσίες δεν εγκαταλείψουν την αλαζονική διγλωσσία τους και δεν ενημερώσουν τον ελληνικό λαό για όσα έχουν αποφασιστεί για το παρόν και το μέλλον του, χωρίς να τα γνωρίζει.

Ο κάθε Έλληνας πολίτης θα πρέπει να ενημερωθεί από τους αρμόδιους πολιτειακούς παράγοντες, με γλώσσα απλή και κατανοητή, για το ισχυρό πλέγμα διεθνών δεσμεύσεων με τις οποίες η Ελλάδα είναι υποχρεωμένη να ευθυγραμμίζεται, στο ορατό τουλάχιστον μέλλον.

Την κρίσιμη αυτή περίοδο, τα γεγονότα της οποίας μέλλουν να επιδράσουν καταλυτικά στην συγκρότηση του κοινωνικού και εθνικού μας μέλλοντος, θα πρέπει να συνειδητοποιήσουμε τέσσερις βασικές, αλλά αποκρυπτόμενες, αλήθειες, όσο πικρές και αν είναι.

Η πρώτη αλήθεια

Η Ελληνική κοινωνία χαρακτηρίζεται από μια ιστορική ιδιομορφία. Πέρασε ταχύτατα, βίαια, και χωρίς σχεδιασμό, από την τουρκοκρατία στην ξενοκρατική εξάρτηση. Η εξουσιαστική και διοικητική αυτή μετάλλαξη, στέρησε από την ελληνική κοινωνία τη δυνατότητα να βιώσει μια δική της αναγέννηση και έναν δικό της διαφωτισμό, ο οποίος θα στηριζόταν στα μεγάλα ουμανιστικά ρεύματα της δυτικής Ευρώπης.

Ένα από τα αποτελέσματα αυτής της πολιτισμικής καθυστέρησης υπήρξε, όπως ήδη έχουμε αναφέρει, η ανιστόρητη ταύτιση της έννοιας της αριστεράς και του σοσιαλισμού, με την έννοια του κομμουνισμού. Το πολιτισμικό και ιστορικό αυτό σφάλμα, επειδή εξυπηρετούσε κάποιες κυρίαρχες ιστορικές, κοινωνικές και πολιτικές σκοπιμότητες, όχι πάντα ελληνικής προέλευσης, ενισχύθηκε και στηρίχθηκε από πολλούς και ετερόκλητους παράγοντες.

Ο κομμουνισμός είναι μια από τις πολλές αριστερές κοινωνικές θεωρίες ή οποία αναφέρεται και εξυπηρετεί κάποια συγκεκριμένη κοινωνία, με συγκεκριμένες κοινωνικές, οικονομικές και πολιτισμικές δομές και αναγκαιότητες. Ως εκ τούτου ο κομμουνισμός αποτελεί, για τις κοινωνίες στις οποίες απευθύνεται, μόνο ένα πρώτο βήμα, έναν σταθμό προς τον ιδεατό στόχο της ουμανιστικής σοσιαλιστικής και δημοκρατικής κοινωνίας.

Ο κομμουνισμός αποτελεί ενδιάμεσο στόχο και σταθμό μιας συνεπούς αριστερής πορείας προς τον ουμανιστικό σοσιαλισμό. Έτσι δεν μπορεί να υφίσταται ως πάγια, αιώνια και δογματική κοινωνική κατάσταση, αλλά ως μεταβατική λύση μέχρι τη στιγμή κατά την οποία η κοινωνία θα μετεξελιχθεί και θα τον ξεπεράσει. Η στιγμή αυτή, όσον αφορά την Ελληνική κοινωνία, έχει ήδη φθάσει, όσο και αν κάποιος δεν το αποδέχεται αναλογιζόμενος το τέλος της εξουσίας τους.

Η συνεπής αριστερή πορεία είναι ένα ταξίδι εκπλήξεων, αλλαγών, ανατροπών, απρόοπτων και αντιστρατεύεται δυναμικά και βίαια κάθε τι που παραμένει στατικό, άκαμπτο και δογματικό.

Η έννοια των όρων «Αριστερά» και «Αριστερός» δεν έχει το ίδιο νόημα σε διαφορετικές περιοχές της Γης. Η διαφοροποίηση αυτή στηρίζεται στο ότι οι έννοιες της φτώχειας, του εργάτη, του αδικημένου, έχουν ένα διαφορετικό νόημα σε κάθε χώρα. Ο φτωχός εργάτης της Ελλάδας, για τον Σομαλό κομμουνιστή αποτελεί καπιταλιστικό παράδειγμα προς αποφυγή. Ο αδικημένος της Γαλλικής

Δημοκρατίας δεν μπορεί να συγκριθεί με τον αδικημένο ενός φασιστικού ή ολοκληρωτικού καθεστώτος. Ομοίως η έννοια της ελευθερίας και των ανθρώπινων δικαιωμάτων έχει ένα διαφορετικό νόημα ανάλογα του επικρατούντος κοινωνικού καθεστώτος. Όπως όλοι αναγνωρίζουμε οι πολιτικοί πρόσφυγες από χώρες της Ασίας θεωρούμε ότι βρίσκονται σε επίπεδα εξαθλίωσης σε σχέση με τα ευρωπαϊκά ή αμερικανικά πρότυπα. Εκείνοι όμως αισθάνονται ότι ζώντας στην Ευρώπη, ή τις ΗΠΑ, κάτω από συγκεκριμένες και γνωστές συνθήκες, ζουν ευτυχέστερα και πλουσιότερα σε σχέση με τους συμπολίτες τους που δεν μπόρεσαν να εγκαταλείψουν την χώρα τους.

Η δεύτερη αλήθεια

Η Ελλάδα αποτελεί πλέον μια Επαρχία της Ευρώπης και αυτό δεν είναι αναγκαστικά κάτι κακό. Αυτό όμως που θα πρέπει να συνειδητοποιήσουμε είναι ότι, το σύνολο των σημαντικών αποφάσεων οι οποίες αφορούν την δημοσιονομική πολιτική, τη βιομηχανία, τη γεωργία, το εμπόριο, την παιδεία κλπ, παίρνονται στις Βρυξέλλες και όχι στην Αθήνα.

Οι αποφάσεις των Βρυξελλών, σε όλα τα θέματα, είναι ισχυρότερες των νόμων και των αποφάσεων του Ελληνικού Κοινοβουλίου. Η Βουλή των Ελλήνων, στις περισσότερες των περιπτώσεων, δεν έχει τη δυνατότητα παρά να προβαίνει σε επί μέρους διευθετήσεις, πολλές φορές σοβαρότατες, αλλά πάντα στα πλαίσια των Κοινοτικών οδηγιών και αποφάσεων. Στη λήψη αυτών των αποφάσεων, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι συμμετέχουν και οι Έλληνες εκπρόσωποι.

Αυτό το οποίο θα πρέπει να τονιστεί είναι ότι, όλες οι προηγούμενες εκχωρήσεις εθνικών εξουσιών προς τα κοινοτικά κέντρα έγιναν «δημοκρατικά», με την τυπική συναίνεση του ελληνικού λαού μέσω των νόμιμα εκλεγμένων αντιπροσώπων του.

Αν σήμερα ο Ελληνικός λαός επικαλείται άγνοια όλων των προηγούμενων, η μόνη απάντηση, αν και σκληρή, είναι: «Ας πρόσεχε την ώρα των επιλογών του και ας αξιολογούσε καλύτερα πρόσωπα και καταστάσεις». Δυστυχώς «μετά την απομάκρυνση από το ταμείο ουδέν λάθος αναγνωρίζεται». Οι δεσμεύσεις και οι υπογραφές των μέχρι σήμερα νόμιμων αντιπροσώπων του, δεσμεύουν δραματικά και όλες τις μελλοντικές κυβερνήσεις σε έναν πολύ μεγάλο βαθμό.

Όλα τα προηγούμενα όμως, δεν μπορούν να γίνουν το άλλοθι της κοινωνίας προκειμένου να μείνει αμέτοχη στη διαμόρφωση των όρων λειτουργίας του νέου πολιτισμικού ρεύματος. Θα πρέπει να γίνει συνείδηση των πολιτών, αλλά και των τοπικών ηγεσιών, ότι οι χώροι παρέμβασης δεν εξαντλούνται πλέον στα όρια των τοπικών διοικήσεων, ή του Εθνικού Κοινοβουλίου, αλλά στα πλαίσια διευρυνμένων πολυεθνικών ευρωπαϊκών κέντρων λήψης αποφάσεων. Μια τέτοια συνειδητοποίηση απαιτεί μιας άλλης ποιότητας παιδεία από αυτή που παρέχει σήμερα η ελληνική κοινωνία.

Συγχρόνως, θα πρέπει να γίνει συνείδηση ότι, όπως τα κοινωνικά προβλήματα έχουν ένα διεθνή χαρακτήρα, έτσι και η κοινωνική δράση και αντίδραση θα πρέπει να συντονιστεί στα πλαίσια ευρύτερων και πολυεθνικών προσπαθειών. Μια τέτοια διεθνής προσπάθεια συγκρότησης νέων κοινωνικών συμβολαίων, απαιτεί μια ανάπλαση των δογματικών εθνικών και κοινωνικών προτεραιοτήτων. Απαιτεί την αντικατάστασή τους από μια νέα πολιτισμική φιλοσοφία. Η φιλοσοφία αυτή πρέπει να εξασφαλίζει σε όλους το αναγκαίο και κοινωνικά δίκαιο μερίδιο των πλεονασμάτων πλούτου, τόσο σε οικονομικό όσο και σε πνευματικό επίπεδο. Στο σημείο αυτό θα θέλαμε να σημειώσουμε ότι όταν λέμε «σε όλους» δεν αναφερόμαστε μόνο στους δυτικούς λαούς, αλλά και στο σύνολο εκείνων των μη δυτικών λαών που θηλημένα ή αθέλητα αποτελούν τις ουσιαστικές πηγές του πολιτισμικού και οικονομικού πλούτου των δυτικών κοινωνιών.

Η τρίτη αλήθεια

Στα πλαίσια μιας ανελέητης Ευρω-Αμερικανικής σύγκρουσης, με στόχο την παγκόσμια οικονομική, κοινωνική και πολιτική κυριαρχία, έχει ξεπεραστεί η εποχή εγκαθίδρυσης δικτατοριών στην ευρύτερη Ευρωπαϊκή περιφέρεια.

Ο έλεγχος κρατών και κοινωνιών επιχειρείται πλέον μέσω του ελέγχου, ή της επιλεκτικής προώθησης στην εξουσία, «δημοκρατικά» εκλεγμένων κυβερνήσεων, «συνεργάσιμων», πάντα «συμφωνούντων» και «γεμάτων κατανόηση», όσον αφορά τους σχεδιασμούς και τις επιδιώξεις τρίτων. Τα τεράστια ποσά

τα οποία κάποτε σπαταλιόντουσαν για την προώθηση στρατιωτικών ή πολιτικών δικτατοριών σήμερα πλέον διατίθενται με στόχο τον έλεγχο επιλεγμένων κοινωνικών ομάδων εξουσίας και πίεσης, όπως και σε δράσεις εντυπωσιασμού και ελέγχου των κοινωνικών μαζών.

Στην σύγχρονη αυτή προσπάθεια ελέγχου των διοικητικών δομών των επί μέρους κοινωνιών, πρέπει να απαντήσουμε με περισσότερη δημοκρατία. Η ουσιαστική διεύρυνση των εκλογικών σωμάτων σε όλα τα επίπεδα ακυρώνει την δυνατότητα επηρεασμού τους. Αυτό σημαίνει ότι οι κοινωνικές ηγεσίες δεν πρέπει πλέον να εκλέγονται από μικρά εκλογικά σώματα, τα οποία δεν διασφαλίζονται από εξωτερικές και εσωτερικές, εξωθεσμικές και αντιουμανιστικές παρεμβάσεις.

Ομοίως, η κατάκτηση της πνευματικότητας, ως πολιτισμικού αγαθού από μέρους του λαού, μειώνει την δυνατότητα επηρεασμού των κοινωνιών μέσω πράξεων φτηνού εντυπωσιασμού. Η ανάπτυξη της κουλτούρας του λαού είναι το βασικότερο όπλο ξεπεράσματος της κρίσης και της εγκαθίδρυσης ενός νέου ευρωπαϊκού πολιτισμικού ρεύματος αξιών.

Η τέταρτη αλήθεια

Η τέταρτη αλήθεια αφορά την εξέλιξη μιας σειράς εθνικών μας θεμάτων.

Τα Ευρωπαϊκά κράτη, παρά την σχετική συμφωνία τους σε θέματα που αφορούν την οικονομική και κοινωνική οργάνωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν έχουν συμφωνήσει ακόμα σε μια κοινή εξωτερική και αμυντική πολιτική. Το γεγονός αυτό δημιουργεί μια ψευδαίσθηση ανεξαρτησίας των χωρών, σε σχέση με τις εθνικές τους επιδιώξεις. Όσον αφορά την Ελλάδα παρόλο που βρίσκετε υπό την ισχυρή οικονομικοπολιτική εξάρτηση της Ευρώπης, το κλειδί των βασικών εθνικών και στρατηγικών διεκδικησέων της το κρατά, προς το παρόν, η Ουάσιγκτον.

Εκτός αυτού τα 10 δις βαρέλια πετρελαίου και τα 600 τρις κυβικά πόδια φυσικού αερίου που βρίσκονται στο ελληνικό Αιγαίο Πέλαγος* αποτελούν μια βραδυφλεγή πολιτική, κοινωνική αλλά και στρατιωτική βόμβα στα σπλάχνα της Ελλάδας.

*Βλέπε άρθρο του καθ. Δ. Μαυράκη, διευθυντή του Κέντρου Ενεργειακής πολιτικής και ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Αθηνών στην εφημερίδα «Ημερησία» την 23-12-04, σελ.3-5. Τα αντίστοιχα κοιτάσματα του Ιονίου Πελάγους είναι ένα δις βαρέλια αργού πετρελαίου και 60 τρις κυβικά πόδια φυσικού αερίου. Μην ξεχνάμε ότι και το πρόβλημα της Κύπρου συνδέεται με την ύπαρξη πλούσιων κοιτασμάτων υδρογονανθράκων στο βυθό των Κυπριακών θαλασσών.

Ως εκ τούτου οι βραχονησίδες του Αιγαίου, μπορώντας να χρησιμοποιηθούν ως φτηνές εξέδρες άντλησης ή αποθήκευσης υδρογονανθράκων, αποκτούν μια ιδιαίτερη στρατηγική σημασία.

Όλα τα προηγούμενα αιτιολογούν γιατί οι βραχονησίδες αποτελούν σημείο ρήξης και αντιπαράθεσης με την γείτονα Τουρκία, και τα πετρελαϊκά συμφέροντα τα οποία εξυπηρετεί.

Θα επιτρέψει η Ευρωπαϊκή Ένωση στις ΗΠΑ να ελέγξουν τα ενεργειακά αυτά αποθέματα που θα την καταστήσουν ενεργειακά ανεξάρτητη στον μεταξύ τους οικονομικό πόλεμο;

Τι θα πράξουν οι ΗΠΑ προκειμένου να αποφύγουν μια τέτοια, δυσμενή γι' αυτές, εξέλιξη;

Υπό το πρίσμα αυτής της πραγματικότητας η ελληνική εξωτερική πολιτική βρίσκεται εν μέσω Συμπληγάδων. Η σχοινοβασία ανάμεσα σε δύο αγρίως συγκρουόμενες οικονομικοπολιτικές δυνάμεις, όπως είναι οι ΗΠΑ και η Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν είναι κάτι εύκολο και, εν τέλει, το εν γένει εγχείρημα δεν αποτελεί πρόσφορο έδαφος ανάπτυξης μικροκομματισμού, λαϊκισμού και ψηφοθηρίας.

Επειδή όμως «ό,τι έγινε, έγινε» και «το ποτάμι δεν γυρίζει πίσω», στόχος μας θα πρέπει να είναι η ελαχιστοποίηση των όποιων προβλημάτων. Έτσι, από επαρχία της Ευρώπης θα πρέπει να καταστούμε ισότιμη πολιτεία της. Από πάντα «συμφωνούντες» και «γεμάτοι κατανόηση» σε οτιδήποτε αφορά τους σχεδιασμούς και τις επιδιώξεις τρίτων, πρέπει να κατοχυρωθούμε στην συνείδηση της Ευρώπης ως εχέφρονες, λογικοί, αλλά και επίμονοι διεκδικητές των δικαιωμάτων μας. Από δογματικούς

αντιαμερικανοί ή φιλοευρωπαίοι, όσο και αν η ιστορία δικαιώνει τις θέσεις μας, πρέπει να συνειδητοποιήσουμε την ανάγκη της πολιτικής σκοπιμότητας σε ό,τι αφορά τη διεκδίκηση και την κατοχύρωση των εθνικών μας διεκδικήσεων. Θα πρέπει να γίνει συνείδηση όλων μας ότι: «η επιβίωση ενός Έθνους δεν επιτυγχάνεται μόνο μέσω τιμίας θανάτων, αλλά συγχρόνως και μέσω ανθρωπίνως ζώντων».

Και πάνω από όλα, πρέπει ν' αγωνιστούμε να παραμείνουμε πολιτισμικά Έλληνες. Όπως ακριβώς οι Γερμανοί παραμένουν πεισματικά Γερμανοί, οι Γάλλοι, αθεράπευτα Γάλλοι και Αμερικανοί, δογματικά Αμερικανοί. Η πολιτισμική πολυχρωμία αποτελεί το βασικό όπλο ανάπτυξης ενός νέου ευρωπαϊκού ουμανιστικού πολιτισμικού ρεύματος.

Βιβλιογραφία

Μάνος Δανέζης και Στράτος Θεοδοσίου: «το Μέλλον του Παρελθόντος μας – Επιστήμη και Νέος Πολιτισμός» εκδόσεις Δίαυλος, Αθήνα 2005

02 May 2014